

La manifestació del 18F del 2006: el principi de la fi de la via estatutària

written by Iolanda Bethencourt | 1 de març de 2016

El 18 de febrer de 2006 va tenir lloc a Barcelona la primera gran manifestació de caire independentista de la història de Catalunya. La convocatòria, organitzada per la Plataforma pel Dret de Decidir (PDD) amb el suport de centenars d'entitats i associacions d'arreu del país, va aplegar prop de 700.000 persones sota el lema "Som una nació i tenim el dret de decidir".

Aquesta manifestació es va convocar per demanar que es respectés el text de l'Estatut d'Autonomia que havia aprovat el Parlament de Catalunya el 30 de setembre de l'any anterior. Tot i no convocar-se en clau secessionista, el clam dels assistents va ser clarament independentista, amb pancartes com ara "Prou estatuts, tirem pel dret: Països Catalans, independència". Enrere quedaven les reivindicacions independentistes minoritàries, a voltes en solitari, com la d'en Lluís M. Xirinacs que l'any 2000 es plantava cada dia a la Plaça de Sant Jaume.

Reculem una mica en el temps a fi de contextualitzar la manifestació. Després de dos anys de debat estatutari, la proposta de reforma de l'Estatut de Sau del 1979 es va aprovar el 30 de setembre de 2005, amb els vots a favor dels diputats del PSC, ERC, CiU i ICV. El mateix dia de l'aprovació, el PP va presentar un recurs d'inconstitucionalitat i va engegar una forta campanya contra l'estatut. Poc temps després, es va crear una comissió mixta Estat-Generalitat per a negociar el text estatutari que les Corts havien d'aprovar. Aquesta negociació es va anar allargant durant unes quantes setmanes que es van fer interminables.

Les negociacions ja feien preveure una retallada. El famós “Apoyaré la reforma del estatuto de Catalunya que apruebe el Parlament” que el president del govern espanyol José Luis Rodríguez Zapatero havia promès durant la campanya catalana del 2003 ja s’entreveia que no era més que una estratègia electoral, dit d’una altra manera, un engany ([podeu veure’n el vídeo](#)).

La promesa, evidentment, no es va complir, i el 22 de gener de 2006 l’aleshores líder de l’oposició, Artur Mas, i José Luis Rodríguez Zapatero, varen tancar un acord a la Moncloa que modificava substancialment el text aprovat pel Parlament de Catalunya. Arran d’aquesta rebaixa, centenars de milers de catalans i catalanes es van indignar, van sortir al carrer i van prendre consciència que la via estatutària ja no era vàlida per assolir les legítimes aspiracions nacionals d’un major autogovern. És el moment de la manifestació del 18 de febrer.

En aquesta gran manifestació, oficialment només Esquerra Republicana de Catalunya hi va mantenir la seva presència; el PSC i CiU varen renunciar-hi al·legant que no era el moment de mobilitzacions ciutadanes, en plena negociació del text estatutari; mentre que ICV-EUiA van enviar-hi una mínima delegació car creien que s’havia d’apostar per fer una “gran manifestació” en contra del Partit Popular. Pel que fa als mitjans de comunicació només recordar unes paraules de Vicent Partal on deia que la manifestació havia estat un èxit “malgrat els intents de despolititzar-la o reduir-ne l’abast, en els quals TV3 ha assolit nivells d’autèntica vergonya professional.”

Les Corts Espanyoles aprovaren l’Estatut el 30 de març. El nou text descafeïnat va ser sotmès a referèndum pels catalans el 18 de juny de 2006. El No (que defensava la PDD, ERC, CUP i PP) va obtenir el 20,76%, insuficient per aturar l’Estatut, i l’abstenció va superar el 51%, una mostra del poc que engrescava aquella proposta, i que no influïa ni poc ni gaire

en el resultat, ja que la reforma de l'estatut de Sau no requeria superar un mínim de participació. Així doncs, l'Estatut va quedar aprovat amb el 73,6% de Sí (que defensava PSC, CiU i ICV) amb una participació del 48,85% del cens.

Però aillàs! El text va ser novament modificat de manera substancial en virtut de la sentència de 28 de juny de 2010 dictada pel Tribunal Constitucional. Aquesta nova escapçada va propiciar la gran manifestació del 10 de juliol de 2010, organitzada, aquest cop, per l'Òmnium Cultural, que va aplegar més d'un milió de persones sota el lema "Som una nació. Nosaltres decidim". Val a dir que la sentència del TC encara no ha estat recorreguda davant el Tribunal d'Estrasburg, car vulnera l'article 152.2 de la Constitució espanyola de 1978, que estableix que els estatuts només poden ser modificats mitjançant procediments establerts en els mateixos i amb un referèndum de ratificació.

Per superar la via estatutària de règim comú que ens regeix hi ha tres camins (amb diverses variants):

1. Que s'aprovi un nou Estatut que reconegui Catalunya com a comunitat autònoma espanyola de règim foral (com Navarra o el País Basc) o sota un nom diferent, però recollint la idea bàsica de l'autonomia fiscal. O sigui tornar a la casella del 2003. El Parlament l'hauria de promoure, passar els tràmits en el Congrés i Senat espanyols i el Tribunal Constitucional, i ser refrendat per la ciutadania.
2. Que govern espanyol liquidi les competències de la Generalitat, ja sia via la suspensió de l'autonomia, o amb la promulgació progressiva de decrets, reglaments i sentències que eliminin les competències i els recursos econòmics de la Generalitat. Per fer-ho ha de comptar amb la complicitat i acatament de les institucions i de la ciutadania catalanes.
3. Que el Parlament de Catalunya declari la independència, i la ciutadania, associacions i les institucions donin

suport actiu a la creació d'un estat independent amb una constitució pròpia.

Passats 10 anys d'aquella històrica manifestació de protesta on es va començar a albirar el principi de la fi de la via estatutària, la ciutadania catalana ha donat el primer pas per superar-la delegant el seu vot a 72 diputats i diputades al Parlament de Catalunya amb un mandat clar: fer la independència.